

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (dziewiąta izba)

z dnia 9 listopada 2017 r.*

Odwołanie – Subsydia – Rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 1239/2013 – Artykuł 2 –
Przywóz modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i głównych komponentów (tj. ogniw)
pochodzących lub wysyłanych z Chin – Ostateczne cła wyrównawcze – Zwolnienie przywozu
stanowiącego przedmiot przyjętego zobowiązania – Rozdzielny charakter

W sprawie C-205/16 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej,
wniesione w dniu 11 kwietnia 2016 r.,

SolarWorld AG, z siedzibą w Bonn (Niemcy), reprezentowana przez adwokata L. Ruessmanna oraz
J. Becka, solicitor,

wnosząca odwołanie,

w której pozostałymi uczestnikami postępowania są:

Brandoni solare SpA, z siedzibą w Castelfidardo (Włochy),

Solaria Energia y Medio Ambiente, SA, z siedzibą w Madrycie (Hiszpania), reprezentowana przez
adwokata L. Ruessmanna oraz J. Becka, solicitor,

strona skarżąca w pierwszej instancji,

Rada Unii Europejskiej, reprezentowana przez H. Marcos Fraile, działającą w charakterze
pełnomocnika, wspieraną przez N. Tuominen, Avocată,

strona pozwana w pierwszej instancji,

Komisja Europejska, reprezentowana przez A. Demeneix, J.F. Brakelanda oraz T. Maxiana Ruschego,
działających w charakterze pełnomocników,

**China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products
(CCCME)**, z siedzibą w Pekinie (Chiny), reprezentowana przez adwokatów J.F. Bellisa i A. Scaliniego
oraz przez F. Di Gianniego, avvocato,

interwenienci w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (dziewiąta izba),

w składzie: C. Vajda, prezes izby, E. Juhász i C. Lycourgos (sprawozdawca), sędziowie,

* Język postępowania: angielski.

rzecznik generalny: E. Tanchev,

sekretarz: L. Hewlett, główny administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 9 marca 2017 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 1 czerwca 2017 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 W swym odwołaniu SolarWorld AG wnosi o uchylenie postanowienia Sądu z dnia 1 lutego 2016 r., SolarWorld i in./Rada (T-142/14, niepublikowanego, zwanego dalej „zaskarżonym postanowieniem”, EU:T:2016:68), w zakresie, w jakim odrzuca ono jako niedopuszczalną skargę SolarWorld, Brandoni solare SpA i Solaria Energia y Medio Ambiente SA mającą za przedmiot stwierdzenie nieważności art. 2 rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 1239/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. nakładającego ostateczne cło wyrównawcze na przywóz modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i głównych komponentów (tj. ogniw) pochodzących lub wysyłanych z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. 2013, L 325, s. 66, zwanego dalej „spornym rozporządzeniem”).

Ramy prawne

Rozporządzenie podstawowe

- 2 Artykuł 13 rozporządzenia Rady (WE) nr 597/2009 z dnia 11 czerwca 2009 r. w sprawie ochrony przed przywozem towarów subsydiowanych z krajów niebędących członkami Wspólnoty Europejskiej (Dz.U. 2009, L 188, s. 93, zwanego dalej „rozporządzeniem podstawowym”), zatytułowany „Zobowiązania”, stanowi:

„1. Pod warunkiem tymczasowego potwierdzenia subsydiowania i szkody Komisja może przyjąć złożoną ofertę zadowalającego, dobrowolnego zobowiązania, na mocy którego:

- a) kraj pochodzenia lub wywozu wyraża zgodę na zniesienie albo ograniczenie subsydiów albo podejmuje inne działania dotyczące ich skutków; albo
- b) eksporter zobowiązuje się skorygować swoje ceny albo zaprzestać wywozu do danego obszaru tak długo, jak wywóz ten będzie korzystał z subsydiów stanowiących podstawę dla środków wyrównawczych, tak aby Komisja, po konsultacjach szczegółowych z Komitetem Doradczym, była w pełni przekonana o wyeliminowaniu negatywnych skutków tych subsydiów.

W przypadku takim oraz tak długo, jak [długo] zobowiązania takie obowiązują, cła tymczasowe nałożone przez Komisję zgodnie z art. 12 ust. 3 oraz cła ostateczne nałożone przez Radę zgodnie z art. 15 ust. 1 nie mają zastosowania do odnośnego przywozu przedmiotowych towarów wytwarzanych przez przedsiębiorstwa, o których mowa w decyzji Komisji o przyjęciu zobowiązań, wraz z późniejszymi zmianami takiej decyzji.

Podwyżki cen wynikające ze zobowiązań nie mogą być wyższe od niezbędnych do wyeliminowania marginesu dumpingu, natomiast powinny być niższe od marginesu dumpingu, jeżeli spowodują usunięcie szkody dla przemysłu wspólnotowego [podwyżki cen wynikające ze zobowiązań nie mogą być

wyższe, niż jest to niezbędne do skompensowania subsydiów stanowiących podstawę środków wyrównawczych, natomiast powinny być niższe od kwoty subsydiów stanowiących podstawę środków wyrównawczych, jeżeli wystarczają do usunięcia szkody dla przemysłu wspólnotowego].

[...]

9. W przypadku naruszenia lub wycofania zobowiązania przez dowolną ze stron lub w przypadku wycofania przyjęcia tego zobowiązania przez Komisję przyjęcie zobowiązania zostaje, po konsultacjach, wycofane przez Komisję odpowiednio w drodze decyzji albo rozporządzenia, a tymczasowe cło nałożone przez Komisję zgodnie z art. 12 lub ostateczne cło nałożone przez Radę zgodnie z art. 15 ust. 1 stosuje się automatycznie, przy zapewnieniu, aby zainteresowany eksporter, z wyjątkiem eksporterów wycofujących zobowiązanie, miał możliwość wypowiedzenia się.

[...]”.

Sporne rozporządzenie

- 3 Zgodnie z motywem 753 spornego rozporządzenia „zainteresowane strony zwróciły uwagę, że [...] elastyczność cenowa popytu może być bardzo wysoka. Podczas gdy prawdą jest, że istotny wzrost cen może doprowadzić do istotnego zmniejszenia popytu [...], z następujących powodów jest bardzo mało prawdopodobne, że wzrost cen spowodowany przedmiotowymi środkami będzie istotny. [...] skutek gospodarczy zobowiązania, które zaakceptowała Komisja, jest taki, że chińscy producenci eksportujący będą dostarczali produkt objęty postępowaniem po minimalnej cenie importowej niższej niż 60 c/W, co jest ceną znacznie niższą od ceny notowanej podczas [okresu objętego dochodzeniem], w ilości odpowiadającej mniej więcej ich aktualnemu udziałowi w rynku. Przy tym poziomie cen jest bardzo mało prawdopodobne, żeby popyt istotnie zmalał, ponieważ poziom cen zapewnia wystarczający popyt zarówno w ramach obecnego poziomu wsparcia zapewnianego przez systemy wsparcia, jak i przy obecnym poziomie parytetu sieci. Ponadto spodziewany jest wzrost ceny energii elektrycznej dla konsumentów końcowych, podczas gdy cena produktu objętego postępowaniem ma zmaleć. Poprzez formułę indeksacji zobowiązanie gwarantuje, że dalsze spadki cen produktu objętego postępowaniem są brane pod uwagę przy obliczaniu minimalnej ceny importowej”.
- 4 Zgodnie z art. 1 ust. 1 spornego rozporządzenia nałożone zostało ostateczne cło wyrównawcze na przywóz modułów lub paneli fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego oraz ogniów w rodzaju stosowanych w modułach lub panelach fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego, pochodzących lub wysyłanych z Chin, objętych określonymi kodami Nomenklatury scalonej zawartej w załączniku I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej taryfy celnej (Dz.U. 1987, L 256, s. 1), w brzmieniu obowiązującym w dniu przyjęcia spornego rozporządzenia (zwanej dalej „CN”). Tenże art. 1 ust. 2 ustanawia stawkę ostatecznego cła wyrównawczego mającą zastosowanie do ceny netto na granicy Unii Europejskiej przed ocleniem dla wyrobów opisanych w ust. 1 tegoż artykułu i wyprodukowanych przez przedsiębiorstwa wymienione w tym ust. 2.
- 5 Zgodnie z art. 2 ust. 1 spornego rozporządzenia, znajdującym zastosowanie do niektórych produktów, które zostały określone poprzez odniesienie do CN, fakturowanych przez przedsiębiorstwa, od których Komisja przyjęła zobowiązania i których nazwy są wymienione w załączniku do decyzji wykonawczej Komisji 2013/707/UE z dnia 4 grudnia 2013 r. potwierdzającej przyjęcie zobowiązania złożonego w związku z postępowaniem antydumpingowym i postępowaniem antysubsydyjnym dotyczącym przywozu modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i głównych komponentów (tj. ogniów) pochodzących lub wysyłanych z Chińskiej Republiki Ludowej na okres obowiązywania środków ostatecznych (Dz.U. 2013, L 325, s. 214), przywóz produktów zgłoszonych do dopuszczenia do swobodnego obrotu jest zwolniony z cła wyrównawczego nałożonego w art. 1, jeżeli spełnione zostały określone warunki.

- 6 Artykuł 2 ust. 2 spornego rozporządzenia stanowi, że dług celny powstaje z chwilą przyjęcia zgłoszenia o dopuszczenie do swobodnego obrotu, o ile zostanie wykazane, że nie został spełniony co najmniej jeden warunek wymieniony w art. 2 ust. 1 tego rozporządzenia, lub gdy Komisja wycofa swoją zgodę na zobowiązanie.

Okoliczności powstania sporu

- 7 SolarWorld jest europejskim producentem modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i ich głównych komponentów.
- 8 W następstwie skargi złożonej przez EU ProSun, stowarzyszenie europejskich producentów modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i ich głównych komponentów, Komisja opublikowała w dniu 6 września 2012 r. zawiadomienie o wszczęciu postępowania antydumpingowego dotyczącego przywozu modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i ich głównych komponentów (tj. ogniwi i płytek) pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. 2012, C 269, s. 5).
- 9 W dniu 8 listopada 2012 r. Komisja opublikowała zawiadomienie o wszczęciu postępowania antysubsydyjnego dotyczącego przywozu modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i ich głównych komponentów (tj. ogniwi i płytek) pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. 2012, C 340, s. 13).
- 10 W dniu 4 czerwca 2013 r. Komisja przyjęła rozporządzenie (UE) nr 513/2013 nakładające tymczasowe cło antydumpingowe na przywóz modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i głównych komponentów (tj. ogniwi i płytek) pochodzących lub wysyłanych z Chińskiej Republiki Ludowej i zmieniające rozporządzenie (UE) nr 182/2013 poddające rejestracji przywóz tych produktów pochodzących lub wysyłanych z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. 2013, L 152, s. 5).
- 11 Pismem skierowanym do Komisji w dniu 27 lipca 2013 r. China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products (CCCME) [chińska izba handlowa ds. przywozu i wywozu maszyn i produktów elektronicznych (CCCME), Chiny] złożyła w ramach postępowania antydumpingowego wspólną ofertę zobowiązania licznych chińskich producentów eksportujących. CCCME zaproponowała zasadniczo w ich imieniu i w imieniu własnym zastosowanie minimalnej ceny przywozu (zwanej dalej „MCP”) dla modułów fotowoltaicznych i dla każdego z ich głównych elementów (ogniwi i płytek) do pewnej wielkości rocznego przywozu.
- 12 W dniu 2 sierpnia 2013 r. Komisja wydała decyzję 2013/423/UE przyjmującą zobowiązanie złożone w związku z postępowaniem antydumpingowym dotyczącym przywozu modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i głównych komponentów (tj. ogniwi i płytek) pochodzących lub wysyłanych z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. 2013, L 209, s. 26) – zobowiązanie grupy współpracujących chińskich producentów eksportujących wraz z CCCME wymienionych w załączniku do rzeczonyj decyzji.
- 13 Rozporządzenie Komisji (UE) nr 748/2013 z dnia 2 sierpnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie nr 513/2013 (Dz.U. 2013, L 209, s. 1) zostało wydane w celu uwzględnienia decyzji 2013/423. Rozporządzenie to wprowadziło w rozporządzeniu nr 513/2013 – pośród innych zmian – art. 6, przewidujący, że jeśli spełnione są określone warunki, przywóz określonych produktów zgłoszonych do dopuszczenia do swobodnego obrotu, fakturowanych przez przedsiębiorstwa, od których Komisja przyjęła zobowiązania i których nazwy są wymienione w załączniku do decyzji 2013/423, będzie zwolniony z tymczasowego cła antydumpingowego nałożonego art. 1 rozporządzenia nr 513/2013.

- 14 Pismem z dnia 25 września 2013 r. CCCME przede wszystkim we własnym imieniu oraz jako przedstawiciel producentów eksportujących, od których przyjęta została oferta zobowiązania początkowego, wystąpiła do Komisji o przyjęcie warunków tego zobowiązania w celu wyeliminowania również niekorzystnych skutków subwencjonowanego przywozu.
- 15 W dniu 4 grudnia 2013 r. Komisja przyjęła decyzję wykonawczą 2013/707.
- 16 W dniu 2 grudnia 2013 r. Rada wydała sporne rozporządzenie.

Postępowanie przed Sądem i zaskarżone postanowienie

- 17 Pismem złożonym w dniu 28 lutego 2014 r. w sekretariacie Sądu skarżące w pierwszej instancji wniosły skargę o stwierdzenie nieważności art. 2 spornego rozporządzenia.
- 18 W uzasadnieniu ich skargi podały one trzy zarzuty. Zarzuty pierwszy i drugi były oparte na tym, że art. 2 spornego rozporządzenia wynika z oczywistego błędu w ocenie i narusza art. 13 rozporządzenia podstawowego, w zakresie, w jakim tenże art. 2 zwalnia ze środków antysubsydyjnych chińskich producentów, co do których Komisja przyjęła niezgodne z prawem wspólne zobowiązanie z naruszeniem prawa do obrony skarżących w pierwszej instancji, ich prawa do rzetelnego procesu i zasady dobrej administracji, a także art. 13 ust. 4 i art. 29 ust. 2 rozporządzenia podstawowego. Zgodnie z zarzutem trzecim wskazany art. 2 narusza art. 101 ust. 1 TFUE, w zakresie, w jakim przyznaje niektórym chińskim producentom zwolnienie ze stosowania środków antysubsydyjnych na podstawie złożonego zobowiązania, przyjętego i potwierzonego spornym rozporządzeniem, które stanowi horyzontalne porozumienie cenowe.
- 19 W zaskarżonym postanowieniu Sąd odrzucił jako niedopuszczalną skargę wniesioną przez skarżące w pierwszej instancji z uwagi na to, że art. 2 spornego rozporządzenia, który został zaskarżony jako jedyny nie może być oddzielony od pozostałych przepisów tego rozporządzenia.

Żądania stron

- 20 W swoim odwołaniu SolarWorld wnosi do Trybunału o:
  - orzeczenie o dopuszczalności i zasadności odwołania;
  - uchylenie zaskarżonego postanowienia;
  - orzeczenie co do istoty i stwierdzenie nieważności art. 2 spornego rozporządzenia lub przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Sąd co do istoty w przedmiocie skargi o stwierdzenie nieważności; oraz
  - obciążenie Rady kosztami postępowania.
- 21 Rada wnosi do Trybunału o:
  - oddalenie odwołania oraz
  - obciążenie wnoszącej odwołanie kosztami w postępowaniu odwoławczym i w postępowaniu przed Sądem.

- 22 Komisja wnosi do Trybunału o:
- oddalenie odwołania jako bezzasadnego, oraz
  - obciążenie wnoszącej odwołanie kosztami postępowania.

W przedmiocie odwołania

- 23 SolarWorld opiera swoje odwołanie na dwóch zarzutach. Zgodnie z zarzutem pierwszym Sąd naruszył prawo poprzez stwierdzenie, iż art. 2 spornego rozporządzenia nie może zostać oddzielony od reszty tego rozporządzenia. Zarzut drugi dotyczy naruszenia art. 20 i art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”).

W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego możliwości oddzielenia art. 2 spornego rozporządzenia

W przedmiocie dopuszczalności

- 24 Rada podnosi niedopuszczalność zarzutu pierwszego z uwagi na fakt, że po pierwsze, SolarWorld ogranicza się do powtórzenia zarzutu dotyczącego możliwości oddzielenia art. 2 spornego rozporządzenia, który podniosła przed Sądem, a po drugie, że badanie możliwości oddzielenia tego artykułu stanowi ocenę okoliczności faktycznych.
- 25 W pierwszej kolejności należy zauważyć, że w sytuacji gdy wnoszący odwołanie kwestionuje wykładnię lub zastosowanie przez Sąd prawa Unii, okoliczności prawne rozpatrywane w pierwszej instancji mogą ponownie być analizowane w ramach odwołania. Gdyby bowiem wnoszący odwołanie nie mógł oprzeć odwołania na zarzutach i argumentach podniesionych już przed Sądem, postępowanie odwoławcze byłoby częściowo pozbawione sensu (wyrok z dnia 19 stycznia 2017 r., Komisja/Total i Elf Aquitaine, C-351/15 P, EU:C:2017:27, pkt 31 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 26 Tymczasem w niniejszym przypadku w swym pierwszym zarzucie, SolarWorld dąży nie tylko do ponownego zbadania skargi wniesionej do Sądu, ale też w istocie do podważenia prawnego toku rozumowania, który doprowadził Sąd do uznania, że nie jest możliwe oddzielenie art. 2 spornego rozporządzenia od pozostałych przepisów tego rozporządzenia, oraz wniosku, jaki Sąd stąd wysnuł – że skarga SolarWorld jest niedopuszczalna. W tym celu SolarWorld wskazała w sposób wystarczający pod względem prawnym fragmenty zaskarżonego postanowienia, które w jej opinii stanowią naruszenie prawa, oraz argumenty prawne przytoczone na poparcie jej żądania, pozwalające w ten sposób Trybunałowi na przeprowadzenie kontroli.
- 27 W drugiej kolejności należy podkreślić, że ewentualne naruszenie prawa przez Sąd w ramach oceny możliwości oddzielenia przepisu aktu prawa Unii stanowi naruszenie prawa podlegające kontroli Trybunału (w przedmiocie takiej kontroli zob. w szczególności wyrok z dnia 29 marca 2012 r., Komisja/Estonia, C-505/09 P, EU:C:2012:179, pkt 110–122).
- 28 W związku z tym zarzut pierwszy jest dopuszczalny.

Co do istoty

– Argumentacja stron

- 29 SolarWorld uważa, że można oddzielić art. 2 spornego rozporządzenia od pozostałych przepisów tego rozporządzenia, a w szczególności od jego art. 1 ust. 2 i że w rezultacie ewentualne stwierdzenie jego nieważności nie prowadziłyby do zmiany zakresu tegoż rozporządzenia. W tym zakresie rozumowanie Sądu przyjęte w pkt 55 i 59 zaskarżonego postanowienia jest oparte na błędnym rozumieniu pojęć „środków wyrównawczych” i „ceł wyrównawczych”.
- 30 SolarWorld zauważa, że środki wyrównawcze mogą przyjąć różne formy (cła ad valorem, określone kwoty w euro lub MCP). Co się tyczy w szczególności MCP, art. 13 rozporządzenia podstawowego umożliwia Radzie i Komisji przyjęcie ze strony części indywidualnych producentów eksportujących zobowiązania w zakresie MCP, jeżeli proponowane ceny pozwalają na wyeliminowanie niekorzystnych skutków subwencjonowanego przywozu. Producenci ci są następnie zwolnieni z cła ad valorem z uwagi na fakt, że zostają objęci inną formą środków, to znaczy MCP, w ramach ich zobowiązania. W związku z tym celem środków wyrównawczych, niezależnie od ich formy, jest możliwość wyeliminowania szkody wyrządzonej producentom Unii tego samego produktu i w tym zakresie posiada on funkcję korekcyjną.
- 31 W rezultacie, zdaniem SolarWorld, zmiana formy środków wyrównawczych nie zmienia zakresu rozporządzenia, które je nakłada, ponieważ środki te obejmują cały przywóz ze strony producentów eksportujących, w odniesieniu do których zostało stwierdzone, że korzystają z subsydiów wyrządzających szkodę.
- 32 Ponadto SolarWorld twierdzi, że na podstawie art. 13 ust. 9 rozporządzenia podstawowego, zgodnie z którym w przypadku naruszenia lub wycofania przyjęcia zobowiązania w zakresie MCP zastosowanie znajdują cła ad valorem, Komisja zachowuje pewną elastycznością w celu zmiany formy środków wyrównawczych, bez konieczności zmiany zakresu tych środków. W niniejszym przypadku art. 2 ust. 2 lit. b) spornego rozporządzenia odnosi się w szczególności do wskazanego art. 13 ust. 9, a od dnia przyjęcia spornego rozporządzenia Komisja cofnęła przyjęcie zobowiązania w zakresie MCP w odniesieniu do licznych chińskich producentów eksportujących, nakładając na nich cła ad valorem. W związku z tym od czasu wejścia w życie spornego rozporządzenia nie było okresu, w którym ci producenci eksportujący nie byłiby objęci środkami wyrównawczymi.
- 33 W tych warunkach gdyby Sąd uwzględnił skargę w pierwszej instancji i stwierdził nieważność art. 2 spornego rozporządzenia z uwagi na fakt, że MCP nie prowadzi do wyeliminowania szkody wyrządzonej przemysłowi Unii, nic nie stałoby na przeszkodzie temu, aby Rada i Komisja ustaliły nową MCP na odpowiednim poziomie, eliminującym tę szkodę, zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia podstawowego. W tym względzie SolarWorld zauważa, że takie stwierdzenie nieważności nie prowadzi w nieunikniony sposób do zmiany zakresu środków, co stanowi istotę rozumowania Sądu wyrażonego w pkt 55 zaskarżonego postanowienia. Jedyną konsekwencją prawną takiego stwierdzenia nieważności byłoby to, że Rada i Komisja powinny albo przyjąć nowe zobowiązanie obejmujące nowe MCP, które eliminują szkodliwe skutki subwencjonowanego przywozu albo podjąć decyzję o zastosowaniu ceł ad valorem do ogółu chińskich producentów eksportujących.
- 34 Ponadto SolarWorld podnosi, że orzecznictwo powołane przez Sąd w pkt 57 zaskarżonego postanowienia nie może służyć poparciu wniosku, zgodnie z którym niemożliwe jest oddzielenie art. 2 spornego rozporządzenia.
- 35 Wreszcie jeśli chodzi o ostatnią część pkt 55 zaskarżonego postanowienia, zgodnie z którą „[...] przywóz od chińskich eksporterów, którzy nie przystąpili do zobowiązania przyjętego przez Komisję [odpowiada] 30% całego przywozu produktu objętego postępowaniem”, SolarWorld przypomina, że

art. 13 ust. 1 rozporządzenia podstawowego wymaga, aby MCP zostały określone na odpowiednim poziomie eliminującym szkodę, niezależnie od procentowego udziału przywozu objętego środkami wyrównawczymi w postaci MCP. Ponadto zdaniem SolarWorld, znaczna liczba chińskich producentów eksportujących objętych MCP nie zmienia faktu, że sporne rozporządzenie w sprawie ostatecznych ceł wprowadza środki wyrównawcze, a kwestia formy tych środków nie dotyczy ani ich zakresu, ani ich przedmiotu.

- 36 Rada, wspierana przez Komisję podnosi, że pierwszy zarzut SolarWorld powinien zostać oddalony jako bezzasadny. Instytucje te uważają, że stwierdzenie nieważności części spornego rozporządzenia jest wykluczone, zważywszy, że prowadziłyby ono do zastąpienia tego rozporządzenia aktem o odrębnej treści, który nie odpowiadałby zamiarom autora tego rozporządzenia i który w rezultacie naruszałby jego istotę.

– *Ocena Trybunału*

- 37 W swym pierwszym zarzucie SolarWorld kwestionuje w istocie ocenę Sądu zawartą w pkt 55 i 59 zaskarżonego postanowienia, w ramach której Sąd uznał, że stwierdzenie nieważności art. 2 spornego rozporządzenia naruszyłoby istotę tego rozporządzenia i w rezultacie nie można oddzielić tego przepisu od pozostałych przepisów tego rozporządzenia.
- 38 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału stwierdzenie częściowej nieważności aktu Unii jest możliwe tylko pod warunkiem, że przepisy, o których stwierdzenie nieważności wniesiono, mogą zostać oddzielone od pozostałych przepisów tego aktu. W tym względzie Trybunał wielokrotnie orzekał, że ten wymóg nie jest spełniony, jeśli konsekwencją stwierdzenia nieważności części aktu jest zmiana jego istoty (zob. wyrok z dnia 12 listopada 2015 r., Zjednoczone Królestwo/Parlament i Rada, C-121/14, EU:C:2015:749, pkt 20 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 39 Sprawdzenie rozerwalności elementów aktu Unii wymaga zbadania ich zakresu, aby ocenić, czy stwierdzenie ich nieważności zmieniłoby ducha i istotę tego aktu (zob. wyroki: z dnia 29 marca 2012 r. Komisja/Estonia, C-505/09 P, EU:C:2012:179, pkt 112; a także z dnia 12 listopada 2015 r. Zjednoczone Królestwo/Parlament i Rada, C-121/14, EU:C:2015:749, pkt 21).
- 40 W niniejszym przypadku art. 1 spornego rozporządzenia nakłada ostateczne cło wyrównawcze na przywóz modułów lub paneli fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego oraz ogniów w rodzaju stosowanych w modułach lub panelach fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego, objętych określonymi kodami CN, pochodzących lub wysyłanych z Chin, przy czym stawka tego cła wyrównawczego różni się w zależności od przedsiębiorstw produkujących te produkty.
- 41 Zgodnie z art. 2 spornego rozporządzenia, znajdującym zastosowanie do niektórych produktów określonych poprzez odniesienie do CN i fakturowanych przez przedsiębiorstwa, od których Komisja przyjęła zobowiązania, przywóz produktów zgłoszonych do dopuszczenia do swobodnego obrotu, jest zwolniony z cła wyrównawczego nałożonego art. 1 tegoż rozporządzenia po spełnieniu określonych warunków, przy czym to zwolnienie przestaje obowiązywać, jeżeli zostanie ustalone, że nie jest spełniony co najmniej jeden z tych warunków lub jeżeli Komisja wycofa swoją zgodę na zobowiązanie. Jak przypomniano bowiem w pkt 11 niniejszego wyroku MCP znajduje zastosowanie w odniesieniu do odnośnych modułów lub paneli fotowoltaicznych i każdego z ich głównych elementów (ogniów i płytek) wyłącznie do pewnej wielkości rocznego przywozu.
- 42 Z art. 1 i 2 spornego rozporządzenia wynika zatem, że ten ostatni przepis wprowadza w drodze zobowiązania w zakresie MCP zwolnienie z zapłaty ceł wyrównawczych nałożonych na mocy tegoż art. 1 w granicach określonej wielkości rocznego przywozu.

- 43 To w takim kontekście normatywnym Sąd orzekł w pkt 55 zaskarżonego postanowienia, że art. 2 spornego rozporządzenia „przyznaje w pewnych granicach ilościowych zwolnienie z ceł wyrównawczych wskazanym imiennie podmiotom gospodarczym, z zastrzeżeniem, że spełnione są przewidziane w nim wymogi. Stwierdzenie nieważności [tego przepisu] prowadziłyby, poprzez zniesienie zwolnienia z ceł obowiązujących w ramach tego ilościowego limitu, do nadania cłom wyrównawczym zakresu szerszego niż zakres wynikający z zastosowania spornego rozporządzenia w brzmieniu przyjętym przez Radę, ponieważ w takim przypadku rzeczony cła obejmowałyby cały przywóz produktu objętego postępowaniem pochodzący z Chin, podczas gdy przy zastosowaniu ogółu tego rozporządzenia cła ta obejmują wyłącznie przywóz od chińskich eksporterów, którzy nie przystąpili do zobowiązania przyjętego przez Komisję w drodze decyzji wykonawczej 2013/707, przy czym przywóz ten odpowiada, zdaniem stron, 30% ogółu przywozu produktu objętego postępowaniem. Taki skutek stanowiłby zmianę istoty aktu, którego częścią jest przepis, o którego stwierdzenie nieważności wystąpiono, czyli w niniejszym przypadku [spornego] rozporządzenia”.
- 44 W pkt 59 zaskarżonego postanowienia Sąd stwierdził, że z uwagi na zmianę istoty spornego rozporządzenia, jaka wynikałaby ze stwierdzenia nieważności art. 2 tego rozporządzenia, powodującego zniesienie zwolnienia z ceł wyrównawczych, z którego korzystał przywóz chińskich producentów eksportujących, którzy przystąpili do zobowiązania przyjętego przez Komisję, nie można oddzielić tego przepisu od reszty rzeczowego rozporządzenia.
- 45 Należy zauważyć, że w przeciwieństwie do tego co twierdzi SolarWorld w ramach pierwszego zarzutu odwołania, ten wniosek Sądu z pkt 59 zaskarżonego postanowienia nie narusza prawa.
- 46 Po pierwsze, z art. 1 i 2 spornego rozporządzenia wynika, że jak potwierdziły wszystkie strony niniejszego postępowania, poprzez przyjęcie tego rozporządzenia prawodawca Unii ustanowił środki ochrony handlu stanowiące pewną całość lub „pakiet”. Rozporządzenie to wprowadza bowiem dwa odrębne i uzupełniające się środki, które zmierzają do wspólnego celu, jakim jest wyeliminowanie szkodliwego skutku dla przemysłu Unii wynikającego z subwencjonowanego przez Chiny przywozu produktu objętego postępowaniem zachowując przy tym interes tego przemysłu.
- 47 Należy w tym zakresie odnieść się do motywu 753 spornego rozporządzenia, który w ramach analizy wpływu nałożenia środków ochrony handlu na interes przemysłu Unii odnosi się do skutków, które zdaniem Rady będzie wywierało zobowiązanie w zakresie MCP na popyt i podaż produktów objętych postępowaniem. Z analizy tego motywu wynikają dwa ustalenia. Po pierwsze, takie zobowiązanie będzie miało pozytywny gospodarczy skutek w odniesieniu do europejskiego rynku tychże produktów, w tym znaczeniu, że MCP, przewidując cenę niższą od ceny notowanej podczas okresu objętego dochodzeniem, pozwoli na utrzymanie w Unii wystarczającego popytu na produkty objęte postępowaniem. Środek ten jawi się zatem jako mający w założeniu wywołać istotny skutek, odrębny od skutku nałożenia cła ad valorem.
- 48 Po wtóre, zobowiązanie dotyczące MCP jawi się jako środek, który Rada uwzględniła w ramach badania wpływu ogółu środków ochrony handlu na cel spornego rozporządzenia, jakim jest wyeliminowanie szkodliwego skutku dla przemysłu Unii chińskiego subsydiowanego przywozu produktu objętego postępowaniem z jednoczesnym zachowaniem interesu tego przemysłu.
- 49 Wynika stąd, że prawodawca Unii uznał zobowiązanie w zakresie MCP, tak jak nałożenie cła ad valorem, za zasadniczy środek osiągnięcia celu założonego w tym rozporządzeniu.
- 50 W tej sytuacji nie można zgodzić się z twierdzeniem SolarWorld, że stwierdzenie nieważności art. 2 spornego rozporządzenia, prowadząc w odniesieniu do przedsiębiorstw, które przystąpiły do zobowiązania dotyczącego MCP, do zniesienia korzyści wynikających z tego zobowiązania oraz nałożenia cła ad valorem, nie naruszałoby zakresu spornego rozporządzenia, w zakresie, w jakim nałożenie cła ad valorem pozwala samo w sobie na osiągnięcie tego samego celu jak cel tego zobowiązania.

- 51 Po drugie, należy zauważyć, że środki ochrony handlu przewidziane w spornym rozporządzeniu obejmują różne cele w zależności od ich charakteru. Jak słusznie zauważyła Komisja w uwagach interwenienta, przy nałożeniu cła ad valorem w rozumieniu art. 1 ust. 1 spornego rozporządzenia chińscy producenci eksportujący mają swobodę w określeniu ich ceny sprzedaży do Unii, gdyż do ceny tej doliczane jest następnie cło w chwili przywozu produktu objętego postępowaniem do Unii. Dochody z tytułu tego cła wpływają do budżetu Unii. Natomiast przy zastosowaniu MCP ci sami producenci eksportujący nie mogą już swobodnie ustalać ceny, gdyż musi być ona podwyższona do poziomu tejże MCP w odniesieniu do przywozu produktów objętych postępowaniem zgłoszonych do dopuszczenia do swobodnego obrotu. Jeśli chodzi o dodatkowy zysk pochodzący z tej podwyżki cen, to przypada on tymże producentom eksportującym.
- 52 Sporne rozporządzenie jest zatem oparte na możliwości alternatywnego stosowania tych dwóch środków o odrębnym charakterze, co umożliwia chińskim producentom eksportującym powołanie się na zobowiązanie w zakresie MCP przyjęte przez Komisję w rozumieniu art. 2 spornego rozporządzenia i uniknięcie w związku z tym nałożenia na ich produkty wyrównawczego cła ad valorem, przewidzianego w art. 1 tegoż rozporządzenia. Tymczasem stwierdzenie nieważności art. 2 spornego rozporządzenia eliminowałoby taką możliwość, wykluczając alternatywę, jaką prawodawca Unii chciał stworzyć chińskim producentom eksportującym w spornym rozporządzeniu. Ze względu na różnice w zakresie skutków gospodarczych związanych z tymi dwoma rodzajami środków ochrony handlu takie stwierdzenie nieważności naruszałoby zatem samą istotę spornego rozporządzenia.
- 53 Wynika stąd, że twierdzenie SolarWorld, zgodnie z którym w przypadku ewentualnego stwierdzenia nieważności art. 2 tego rozporządzenia chińscy producenci eksportujący byłiby w sposób nieprzerwany objęci środkiem wyrównawczym, nie wpływa w żaden sposób na ustalenie, że chińscy producenci eksportujący są pozbawieni wyboru jaki stworzył im prawodawca Unii w tym rozporządzeniu.
- 54 Po trzecie, jak wynika z pkt 55 zaskarżonego postanowienia, 70% przywozu produktu objętego postępowaniem z Chin objęte jest zakresem zastosowania art. 2 spornego rozporządzenia.
- 55 Wydaje się zatem, że prawodawca Unii wprowadził w życie zestaw środków, w ramach których bez wątplenia nałożenie ceł ad valorem jawi się formalnie jako zasada, a zastosowanie zobowiązania w zakresie MCP jako wyjątek od tej zasady, ale de facto zastosowanie wyjątku dotyczy zdecydowanej większości przypadków od dnia przyjęcia spornego rozporządzenia. Zobowiązanie to jawi się zatem jako środek mający w głównej mierze znaleźć zastosowanie w ramach odnośnego przywozu wysłanego z Chin, którego dotyczy sporne rozporządzenie. W takich okolicznościach stwierdzenie nieważności rzezonego zobowiązania w nieunikniony sposób naruszyłoby istotę tego rozporządzenia.
- 56 Co się tyczy wreszcie twierdzenia SolarWorld, zgodnie z którym stwierdzenie nieważności przez Sąd art. 2 spornego rozporządzenia nie stoi na przeszkodzie ustaleniu przez prawodawcę Unii nowej MCP na poziomie odpowiednim dla wyeliminowania szkody wyrządzonej przemysłowi Unii, zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia podstawowego należy stwierdzić, że analiza dotycząca naruszenia istoty aktu prawa Unii zależy wyłącznie od skutków wynikających automatycznie z ewentualnego stwierdzenia nieważności danego przepisu tego aktu. W związku z tym różne środki, jakie autor tego aktu może przyjąć w następstwie takiego stwierdzenia nieważności nie mogą wpłynąć na tę analizę.
- 57 Z powyższych uwag wynika, że Sąd nie naruszył prawa stwierdzeniem, iż art. 2 spornego rozporządzenia nie może zostać oddzielony od reszty przepisów tego rozporządzenia.
- 58 W rezultacie pierwszy zarzut odwołania podniesiony przez SolarWorld należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu drugiego opartego na naruszeniu art. 20 i 47 karty

Argumentacja stron

- 59 SolarWorld zarzuca Sądowi, że naruszył on jej prawo do skutecznego środka prawnego wynikające z art. 47 karty, a także jej prawo równości wobec prawa w rozumieniu art. 20 karty.
- 60 Gdyby bowiem zaskarżone postanowienie nie zostało uchylone z powodów przedstawionych w ramach pierwszego zarzutu odwołania, miałyby to taki niedopuszczalny skutek, że wnosząca odwołanie, jako podmiot skarżący z Unii w sprawie dotyczącej ochrony handlu, byłaby de iure pozbawiona skutecznego środka prawnego w stosunku do chińskich producentów eksportujących, którzy wnoszą do sądów Unii o stwierdzenie nieważności całego spornego rozporządzenia.
- 61 Ponieważ celem rozporządzenia podstawowego jest właśnie zapewnienie ochrony przemysłu Unii przed szkodą wywołaną przez subwencionowany przywóz, SolarWorld uważa, że w sytuacji gdy instytucje Unii stwierdzają występowanie subwencji wywołujących szkodę, ale nie stosują środków wyrównawczych – w jakiegokolwiek formie – na poziomie odpowiednim dla wyeliminowania szkody poniesionej przez producentów Unii, prawa przemysłu Unii zostają naruszone. Tymczasem SolarWorld uważa, że jeżeli zaskarżone postanowienie nie zostanie uchylone, sektor energii fotowoltaicznej w niniejszej sprawie nie będzie dysponować żadnym środkiem prawnym, w sytuacji gdy Rada i Komisja stosują niezgodnie z prawem środki wyrównawcze w wysokości, która nie pozwala na wyeliminowanie szkody poniesionej przez producentów z Unii.
- 62 Ponadto fakt, że chińscy producenci eksportujący, którzy wyrządzili szkodę przemysłowi Unii, mają możliwość zaskarżenia rozporządzenia przyjmującego środki ochrony handlu, podczas gdy europejski producent nie dysponuje taką możliwością stanowi naruszenie zasady równości wobec prawa ustanowionej w art. 20 karty. W istocie europejski producent, taki jak wnosząca odwołanie w niniejszej sprawie, ma zasadniczo interes w doprowadzeniu do stwierdzenia nieważności nie tyle całego rozporządzenia nakładającego środki ochrony handlu, ale wyłącznie jego części niezgodnych z prawem.
- 63 Rada uważa, że zarzut drugi, jako że po raz pierwszy w ramach odwołania podnosi naruszenie art. 20 karty, powinien zostać uznany za niedopuszczalny. W każdym wypadku zdaniem Rady – i jak twierdzi również Komisja – zarzut drugi jest w całości bezzasadny.

Ocena Trybunału

- 64 Należy na wstępie przypomnieć, że w ramach odwołania kompetencje Trybunału są co do zasady ograniczone do oceny prawnego rozstrzygnięcia w kwestii zarzutów, które były rozpatrywane przed sądem orzekającym co do istoty (wyrok z dnia 17 września 2015 r., Total/Komisja, C-597/13 P, EU:C:2015:613, pkt 22 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 65 Tymczasem w niniejszym przypadku naruszenie art. 20 karty zostało podniesione po raz pierwszy przed Trybunałem, podczas gdy SolarWorld miała okazję powołać się na naruszenie tego przepisu w ramach dwóch zarzutów niedopuszczalności skargi podniesionych przez Radę przed Sądem. Drugi zarzut SolarWorld jest zatem niedopuszczalny w zakresie, w jakim dotyczy naruszenia art. 20 karty.
- 66 Co się tyczy argumentu opartego na naruszeniu art. 47 karty SolarWorld twierdzi, że gdyby nie mogła zaskarżyć w części spornego rozporządzenia, nie dysponowałaby żadnym środkiem prawnym, w sytuacji gdy instytucje Unii stosują niezgodnie z prawem środki wyrównawcze, w wysokości niepozwalającej na wyeliminowanie szkody doznanej przez producentów Unii.

- 67 Należy w tym zakresie przypomnieć w pierwszej kolejności, że artykuł ten nie ma na celu zmiany przewidzianego w traktatach systemu kontroli sądowej, a w szczególności norm odnoszących się do dopuszczalności skargi wnoszonych bezpośrednio do sądu Unii (wyroki: z dnia 3 października 2013 r., *Inuit Tapiriit Kanatami i in./Parlament i Rada*, C-583/11 P, EU:C:2013:625, pkt 97; a także z dnia 24 listopada 2016 r., *Ackermann Saatucht i in./Parlament i Rada*, C-408/15 P i C-409/15 P, niepublikowany, EU:C:2016:893, pkt 49).
- 68 W drugiej kolejności – ochrona, o której mowa w art. 47 karty, nie wymaga, by każdy podmiot prawa mógł w sposób bezwarunkowy wносить bezpośrednio do sądów Unii skargi o stwierdzenie nieważności unijnych aktów ustawodawczych (wyrok z dnia 3 października 2013 r., *Inuit Tapiriit Kanatami i in./Parlament i Rada*, C-583/11 P, EU:C:2013:625, pkt 105).
- 69 W trzeciej kolejności – zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądową kontrolę poszanowania systemu prawnego Unii zapewniają, jak wynika z art. 19 ust. 1 TUE, Trybunał oraz sądy państw członkowskich. W tym celu w traktacie FUE, w art. 263 i 277 TFUE z jednej strony oraz w art. 267 TFUE z drugiej, ustanowiono kompletny system środków prawnych i procedur zapewniający kontrolę legalności aktów Unii, powierzając ją sądom Unii (wyroki: z dnia 3 października 2013 r., *Inuit Tapiriit Kanatami i in./Parlament i Rada*, C-583/11 P, EU:C:2013:625, pkt 90, 92; a także z dnia 19 grudnia 2013 r., *Telefónica/Komisja*, C-274/12 P, EU:C:2013:852, pkt 57).
- 70 W tej sytuacji fakt, że SolarWorld nie może wnieść skargi wyłącznie na niemożliwą do oddzielenia część spornego rozporządzenia nie narusza jej praw wynikających z art. 47 karty, gdyż spółka ta mogła zaskarżyć sporne rozporządzenie w całości. Mogła ona bowiem, z zastrzeżeniem spełnienia przesłanek legitymacji procesowej przewidzianych w art. 263 ust. 4 TFUE, zaskarżyć sporne rozporządzenie bezpośrednio przed Sądem wnosząc jednocześnie o zawieszenie skutków takiego stwierdzenia nieważności do czasu przyjęcia przez instytucje Unii środków koniecznych do wykonania wyroku stwierdzającego nieważność, lub zakwestionować ważność spornego rozporządzenia przed sądami krajowymi, doprowadzając te sądy do zwrócenia się do Trybunału w drodze pytań prejudycjalnych.
- 71 Z powyższych uwag wynika, że zaskarżone postanowienie, w zakresie, w jakim Sąd orzekł w nim, że ponieważ nie można oddzielić art. 2 spornego rozporządzenia od reszty tego rozporządzenia, skarga SolarWorld jest niedopuszczalna, nie narusza art. 47 karty.
- 72 W rezultacie drugi zarzut odwołania podniesiony przez SolarWorld należy w części odrzucić jako niedopuszczalny, a w części oddalić jako bezzasadny.
- 73 Z powyższego wynika, że odwołanie należy oddalić w całości.

W przedmiocie kosztów

- 74 Zgodnie z art. 184 § 2 regulaminu postępowania przed Trybunałem, jeżeli odwołanie jest bezzasadne, Trybunał rozstrzyga o kosztach.
- 75 Zgodnie z art. 138 § 1 tego regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.
- 76 Ponieważ Rada wniosła o obciążenie wnoszącej odwołanie kosztami postępowania, a ta przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami poniesionymi przez tę instytucję.
- 77 W myśl art. 140 § 1 regulaminu postępowania, mającego także zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 regulaminu, państwa członkowskie i instytucje interweniujące w sprawie pokrywają własne koszty.

78 W niniejszej sprawie Komisja, działająca w charakterze interwenienta w pierwszej instancji, pokryje własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (dziewiąta izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Odwołanie zostaje oddalone.**
- 2) **SolarWorld AG zostaje obciążona kosztami postępowania poniesionymi przez Radę Unii Europejskiej.**
- 3) **Komisja Europejska pokrywa własne koszty.**

Podpisy